

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov: 1. **V. M.**, bytom v S., Š. X., 2. **E. M.**, bytom v S., Š. X., 3. **A. F.**, bytom v S., P. X., 4. **M. F.**, bytom v S., P. X. proti odporcovi: **Mesto Skalica**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. po 1/2006 zo dňa 12. júna 2006, o odvolaní navrhovateľov proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 32Sp/29/2006-23 z 15. novembra 2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 32Sp/29/2006-23 z 15. novembra 2006 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením krajský súd zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. po 1/2006 zo dňa 12. júna 2006 podľa § 104 ods. 1 vety prvej Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) s tým, že po právoplatnosti tohto uznesenia bude vec postúpená príslušnému Krajskému stavebnému úradu v Trnave na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľov v 1. až 4. rade. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 146 ods. 1 písm. c/ OSP s použitím § 250l ods. 2 OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu podľa jeho výsledku, nakoľko konanie bolo zastavené.

V odôvodnení uznesenia krajský súd uviedol, že mal nepochybné preukázané, že na príslušnom správnom orgáne - Meste Skalica sa v zmysle § 117 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „stavebný zákon“) vedie konanie o návrhu vlastníkov predmetnej nehnuteľnosti na zmenu v užívaní stavby v zmysle § 85 stavebného zákona a navrhovatelia v 1. až 4. rade ako vlastníci susediacich nehnuteľností sú v zmysle § 59 stavebného zákona účastníkmi tohto stavebného konania. Krajský

súd mal za to, že navrhovatelia v 1. až 4. rade ako účastníci konania majú právo domáhať sa vydania predbežného opatrenia v zmysle § 5 Občianskeho zákonníka a Mesto Skalica ako príslušný správny orgán je povinný o tomto návrhu rozhodnúť podľa § 43 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok). Keďže podľa názoru krajského súdu bolo nepochybné, že o návrhu na vydanie predbežného opatrenia podaného navrhovateľmi v 1. až 4. rade rozhodol primátor Mesta Skalica ako príslušný správny orgán pri prenesenom výkone štátnej správy, je o odvolaní proti tomuto rozhodnutiu príslušný rozhodnúť Krajský stavebný úrad Trnava v zmysle § 27 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v zmysle § 3 zákona č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie a stavebný poriadok a bývanie.

Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovatelia v 1. až 4. rade navrhujúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trnave v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Navrhovatelia v 1. až 4. rade nesúhlasili s právnym názorom krajského súdu, že Mesto Skalica rozhodlo o návrhu navrhovateľov na vydanie predbežného opatrenia ako správny orgán príslušný v prenesenom výkone štátnej správy, nakoľko svoj návrh podávali na Mesto Skalica ako na správny orgán príslušný v zmysle ustanovenia § 5 Občianskeho zákonníka t. j. žiadali o poskytnutie predbežnej právnej ochrany, ktorej poskytnutím by sa v danom konkrétnom prípade urýchlene zabezpečil pokoj a poriadok. Na Mesto Skalica sa teda v žiadnom prípade navrhovatelia neobrátili ako na správny orgán príslušný v zmysle stavebného zákona. V tejto súvislosti navrhovatelia v 1. až 4. rade poukázali i na to, že v rozhodnutí č. po 1/2006 zo dňa 12. júna 2006 absentuje formulácia, že by Mesto Skalica rozhodovalo ako správny orgán príslušný podľa stavebného zákona. Rovnako poukázali i na skutočnosť, že v poučení preskúmaného rozhodnutia odporcu je jednoznačne uvedené, že proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Krajský súd v Trnave. Podľa ich názoru je nepochybné, že i samotný odporca dal týmito základnými náležitosťami svojho rozhodnutia jednoznačne najavo, že nerozhoduje ako správny orgán príslušný v zmysle stavebného zákona t. j. v prenesenom výkone štátnej správy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 písm. c/ OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov je dôvodné.

Podľa § 244 ods. 1, 2, 3 OSP v správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len rozhodnutie a postup správneho orgánu).

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, kao aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 248 písm. a/ OSP sudy nepreskúmajú rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania.

Z obsahu predloženého administratívneho spisu odporcu odvolací súd zistil, že navrhovatelia v 1. až 4. rade podali dňa 26. apríla 2006 návrh na zakázanie zasahovania do pokojného stavu v súlade s ustanovením § 5 Občianskeho zákonníka domáhajúc sa, aby Mesto Skalica predbežne zakázalo vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. S. stavby domu súpisné č. 194, orientačné číslo 33 na P. ulici v S. - JUDr. A. Ch. a JUDr. I. Ch., aby umožnili prevádzkovanie reštauračného zariadenia a bufetu na letnej terase domu, ktorým prichádza k neoprávnenému zásahu do pokojného stavu, a to až do doby právoplatného ukončenia konania o povolení stavby. Primátor Mesta Skalica ako správny orgán príslušný podľa § 13 ods. 4 a 5 zákona o obecnom zriadení rozhodol o vyššie uvedenom návrhu dňa 12. júna 2006 podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. e/ správneho poriadku tak, že konanie zastavil, pretože uvedený skutok nie je možné prejednať. Rozhodnutie odôvodnil tým, že návrh nespĺňa základné požiadavky vyplývajúce z platnej právnej úpravy pre postup a rozhodnutie na základe § 5 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že predmetné skutočnosti sú predmetom konania príslušného orgánu v zmysle stavebného zákona, kde sa problematika rieši od roku 2000. Mal za to, že sporné otázky medzi účastníkmi právneho vzťahu správny orgán nerieši, môže ich vyriešiť na návrh súd.

Podľa § 5 Občianskeho zákonníka ak došlo k zrejmemu zásahu do pokojného stavu, možno sa domáhať ochrany na obci. Obec môže predbežne zásah zakázať alebo uložiť, aby bol obnovený predošlý stav. Tým nie je dotknuté právo domáhať sa ochrany na súde.

Ustanovenie § 5 je jedným z prípadov, kedy rozhodovanie v občianskoprávných veciach je z dôvodov väčšej operatívnosti výnimočne zverené zákonom do právomoci obce. Občiansky zákonník pri tejto úprave špecifickej právnej ochrany vychádza z toho, že obce lepšie poznajú miestne pomery a situáciu, ďalej to, že sú väčšine subjektov bližšie než súdy, takže môžu v určitých prípadoch oprávneným subjektom poskytnúť v skrátanom konaní právnu ochranu rýchlejšie a účinnejšie než súdy (§ 4 Občianskeho zákonníka). Právna ochrana poskytovaná príslušnými obcami je však iba predbežná. Predbežnosť rozhodovania obce v zmysle § 5 však nemožno chápať v tom zmysle, že by toto rozhodovanie muselo obligatórne predchádzať rozhodovaniu súdu, ale v tom zmysle, že rozhodovanie obce je rozhodnutím o určitom poslednom – faktickom – stave, zatiaľ čo následné možné (nie však vždy nevyhnutné) rozhodnutie súdu je rozhodnutím o vlastnej občianskoprávnej podstate celej veci.

Citované ustanovenie Občianskeho zákonníka predstavuje občianskoprávnu ochranu pokojného stavu, ktorá je z dôvodov zákonodarcom predpokladanej väčšej operatívnosti zverená obciam.

Rozhodovanie podľa § 5 Občianskeho zákonníka je teda príkladom zverenia právomoci obciam rozhodovať vo veciach občianskoprávných. Predbežnosť rozhodnutia podľa § 5 Občianskeho zákonníka preto nespočíva v predbežnej povahe v rámci správneho konania, ale spočíva vo vymedzení jeho vzťahu k možnému súdному rozhodovaniu.

V posudzovanej veci je zrejmé, že predmetom rozhodnutia odporcu nebolo verejné subjektívne právo, ale právo súkromné.

Hmotnoprávny základ osobitnej právnej ochrany podľa § 5 je obsiahnutý v Občianskom zákonníku. Konanie o tejto osobitnej právnej ochrane je však správnym konaním, ktoré je upravené v § 1 Správneho poriadku. Orgánom štátnej správy podľa § 5 je obec. Príslušnosť obce je daná miestom, kde došlo k zásahu.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obci pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnu pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak

takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.

Podľa § 5 ods. 1, 2 zákona č. 369/1990 Zb. na obec možno zákonom preniesť niektoré úlohy štátnej správy, ak je ich plnenie týmto spôsobom racionálnejšie a efektívnejšie. S prenesením úloh na obec štát poskytne obci potrebné finančné a iné materiálne prostriedky. Výkon štátnej správy prenesený na obec zákonom riadi a kontroluje vláda. Obec pri rozhodovaní o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb vo veciach preneseného výkonu štátnej správy koná podľa zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov; v ostatných prípadoch sa riadi aj uzneseniami vlády a internými normatívnymi aktmi ministerstiev a iných ústredných orgánov štátnej správy.

Podľa § 27 ods. 1 na konanie, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach právnických osôb a fyzických osôb rozhodujú pri prenesenom výkone štátnej správy starostovia obcí, sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní 15a) s týmito odchýlkami:

1. nepoužijú sa § 1, § 5 ods. 2, § 6 ods. 1 časť vety za bodkočiarkou a druhá veta, § 11 ods. 1 časť vety za bodkočiarkou, § 13, 58, § 73 a § 75 ods. 1 časť vety za bodkočiarkou zákona o správnom konaní,
2. o tom, či je zamestnanec obce vylúčený z prejednávania veci a prípravy rozhodnutia starostu, rozhoduje starosta,
3. o odvolaní proti rozhodnutiu starostu rozhoduje orgán štátu príslušný podľa osobitných predpisov. Tento orgán je príslušným preskúmať aj právoplatné rozhodnutie starostu mimo odvolacieho konania a v konaní o proteste prokurátora,
4. výkon rozhodnutia starostu uskutočňuje obecný úrad a obecná polícia.

Podľa § 27 ods. 2 citovaného zákona na konanie, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach právnických osôb a fyzických osôb rozhoduje pri výkone samosprávy starosta, vzťahuje sa všeobecný predpis o správnom konaní /15/ s odchýlkami uvedenými v odseku 1 prvom, druhom a štvrtom bode a s týmito ďalšími odchýlkami:

1. o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu starostu rozhoduje súd, ak osobitný predpis 18aa) neustanovuje inak.

Podľa § 226 OSP v novom konaní je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Nakoľko zastavením konania sa žalobcovi odňala možnosť konať pred súdom, odvolací súd z uvedených dôvodov napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/ a 3 OSP s použitím § 246c OSP).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 20. februára 2008

JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth